

Søknad om å bli eller beholde status som Fairtrade-fylke

(Gjensøking hvert 2.år fra innvilgelsesdato)

Dokumentet er delt i to, hvorav del 1 må oppfylles for å få innvilgelse, mens del 2 er frivillig.

Skriv direkte i dokumentet, lagre og send som vedlegg til
Cathrine.Meisingset.Berg-Nielsen@fairtrade.no

DEL 1

Søknadsskjema for Fairtrade-fylke

Utmerkelsen/statusen "Fairtrade-fylke" søkes for følgende fylke:

Nytt eller eksisterende Fairtrade-fylke?

Leder i styringsgruppen og e-postmottaker

Fornavn

Etternavn

<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------

E-post

Telefonnummer, dagtid

Styringsgruppens kontaktperson til Fairtrade Norge og e-postmottaker

Fornavn

Etternavn

<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------

E-post

Telefonnummer, dagtid

Har fylket et innkjøpsamarbeid? *

I så fall, hvilke?

** Fairtrade Norge anbefaler styringsgruppen å ha en fast kontaktperson i innkjøpsavdelingen eller innkjøpsamarbeidet.*

Fylkets ansvar som offentlig innkjøper

Bakgrunn: I [anskaffelseslovens § 5](#) om miljø, menneskerettigheter og andre samfunnshensyn skal «statlige, fylkeskommunale og kommunale myndigheter og offentligrettslige organer (..) innrette sin anskaffelsespraksis slik at den bidrar til å redusere skadelig miljøpåvirkning, og fremme klimavennlige løsninger der dette er relevant. (..) Disse oppdragsgiverne skal også ha egnede rutiner for å fremme respekt for grunnleggende menneskerettigheter ved offentlige anskaffelser der det er en risiko for brudd på slike rettigheter. (..)». Av [§ 8-6 i anskaffelsesforskriften](#) om merkeordninger lyder følgende: «Oppdragsgiveren kan kreve en bestemt merkeordning som dokumentasjon for at varene, tjenestene eller bygge- og anleggsarbeidene har miljømessige, sosiale eller andre egenskaper som angitt i kravspesifikasjonene, tildelingskriteriene eller kontraktvilkårene. (..)».

Store mengder offentlig anskaffede varer og produkter, er såkalte høyrisikoprodukter, se DIFI's liste [her](#). Innkjøp av disse produktene innebærer stor risiko for medvirkning til brudd på grunnleggende menneskerettigheter. Fylkeskommunen kan, gjennom Fairtrade-systemet, bidra til en mer rettferdig handel hvor det blant annet arbeides for å ivareta arbeidstakerrettigheter og ILOs kjernekonvensjoner.

FAIRTRADE STANDARDENE – TRE PILARER

SOSIALT

- Demokratisk organisering
- Arbeiderrettigheter og tryggere arbeidsforhold (ILO-konvensjoner)
- Ingen barnarbeid
- Ingen slavearbeid
- Organisering i kooperativer
- Organisasjonsfrihet
- Ansettelsesbetingelser sterkere enn minimums lovkrav
- Kvinneres posisjon styrkes
- Opplærings muligheter
- Tilstrekkelig HMS

ØKONOMI

- Fairtrade minimums pris for å hjelpe produsentene å dekke kostnader til bærekraftig produksjon
- Fairtrade premium
- Langsiktige handelsrelasjoner
- Pre-finansiering om produsenter har behov for å fremme entreprenørskap
- Minst nasjonal minstelønn til plantasjearbeidere (påbegynt prosess for levelønn)

MILJØ

- Minimert og sikker bruk av plantevernmidler
- Riktig og sikker avfallshåndtering
- Vedlikehold av jordas fruktbarhet og vannressurser
- Ingen bruk av genmodifiserte organismer
- Fremme økologisk produksjon
- Klimakrav

1. Fairtrade som verktøy ved innkjøp

For å bli eller beholde status som Fairtrade-fylke, må fylket arbeide for å øke sine offentlige innkjøp av Fairtrade-merkede produkter. Det er volum og markedstilgang som gir utviklingseffekt for bønder og arbeidere i land med utbredt fattigdom. Hvilke produkter fylket velger og hvor ambisiøse planer man har i henhold til vekst er opp til fylket selv, men Fairtrade Norge setter et minimumskrav til mål på **minst to produkter i alt innkjøp fylkeskommunen har ansvar for, hvorav ett av disse skal være kaffe**, med gradvis økning i antall produkter (hvis mulig) og andel sertifisert mengde som konsumeres.

→ Fylkets forbruk av Fairtrade produkter.

Eksempel: Bildet under viser hvordan man fyller inn tabellen. Angi både volum eller verdi og prosent av fylkets totalforbruk, slik som eksemplet nedenfor viser. OBS! Ved førstegangssøknad hvor man ikke har andel for inneværende år, settes en strek, deretter vises hvor store andeler man tar sikte på å ha til neste periode.

1. Offentlige innkjøp i fylket						
(Oppgi hvor store mengder fylket kjøper inn i de ulike råvarekategoriene, i verdi eller volum, deretter hvor stor prosentandel dette utgjør av totale innkjøp. Husk at det skal settes mål for minst to råvarer, hvorav en av disse er kaffe)						
Type produkt (Kaffe + f.eks: kakao, bananer, sukker, bomull, te o.l)	Mengde (Velg enten volum eller verdi)			Andel i % av totale innkjøp (Andel Fairtrade-merket for respektive produkt)		
	2017	2019	2021	2017	2019	2021
Kaffe	400 kg			25 %		

→ Fylkets planer om å øke forbruket av Fairtrade produkter.

Eksempel: Bildet viser hvordan man fyller inn mål for volum eller verdiøkning for spesifikt produkt, av totale innkjøp. Videre fylles inn eventuelle produkt utover minimumskravet (som er kaffe + en valgfri råvare, med gradvis økning i produktutvalg hvis mulig).

1. Offentlige innkjøp i fylket						
(Oppgi hvor store mengder fylket kjøper inn i de ulike råvarekategoriene, i verdi eller volum, deretter hvor stor prosentandel dette utgjør av totale innkjøp. Husk at det skal settes mål for minst to råvarer, hvorav en av disse er kaffe)						
Type produkt (Kaffe + f.eks: kakao, bananer, sukker, bomull, te o.l)	Mengde (Velg enten volum eller verdi)			Andel i % av totale innkjøp (Andel Fairtrade-merket for respektive produkt)		
	2017	2019	2021	2017	2019	2021
Kaffe	400 kg	600 kg	1200 kg	25 %	50 %	75 %

OBS! Fyll direkte inn i skjemaet:

1. Offentlige innkjøp i fylket (Oppgi hvor store mengder fylket kjøper inn i de ulike råvarekategoriene, i verdi eller volum, deretter hvor stor prosentandel dette utgjør av totale innkjøp. Husk at det skal settes mål for minst to råvarer, hvorav en av disse er kaffe)						
Type produkt (Kaffe + f.eks: kakao, bananer, sukker, bomull, te o.l)	Mengde (Velg enten volum eller verdi)			Andel i % av totale innkjøp (Andel Fairtrade-merket for respektive produkt)		
	2017	2019	2021	2017	2019	2021
Kaffe						

Hvis kommentarer til dette, fyll inn her:

2. Fairtrade-fylkets styringsgruppe

Hvor mange som sitter i styringsgruppen er opp til fylket selv, men for å få innvilget status, må følgende tre funksjoner dekkes:

- Politisk støtte (her menes vedvarende politisk forankring)
- Kontakt med innkjøpsavdeling
- Minst én kontaktperson til Fairtrade Norge

Foruten om disse, oppfordres det til å ha representanter fra sivilsamfunn, handelsstand, næringsliv og lignende.

Eksempel: Bildet viser hvordan man fyller inn tabellen. Navnene på dem som oppfyller de tre kravene nevnt ovenfor fylles inn øverst, deretter fyller man inn øvrige medlemmer og deres roller.

3.2 Hotell, restauranter, caféer, servicestasjoner samt foreninger som selger Fairtrade-merkede produkter.

Serveringstedets navn	Kontaktperson	E-post

4. Tilknytning til lokal grasrot

Det kan være til stor fordel for fylket å knytte til seg lokale organisasjoner, foreninger og lag. Eksempler på disse kan være:

- [Framtiden i Våre Hender](#)
- [Besteforeldrenes Klimaaksjon](#)
- [Changemakers](#)
- [Spire](#)
- [Norges Bygdekvinnelag](#)
- [PRESS](#)
- [Kirkens Nødhjelp](#)
- [Handel og Kontor](#)
- [Norges Bondelag](#)
- [Redd Barna](#)
- [Kirkerådet](#)
- [WWF](#)
- [Norsk Folkehjelp](#)

- [KFUK-KFUM Global](#)
- [Norges Vel](#)

5. Informasjonsaktiviteter

Noen tips til hva man kan gjøre:

- Jobbe for at flere skoler og kommuner i fylket skal få Fairtrade-status.
- Følge Fairtrade Norge på Facebook for å få informasjon om ulike kampanjer, som for eksempel World Fairtrade Challenge som arrangeres i midten av mai hvert år.
- Øke informasjonsarbeidet mot innbyggerne i fylket for å øke etterspørselen og utvalget av Fairtrade-merkede produkter som er tilgjengelige i relevante butikker.
- Bedriftene som allerede bruker Fairtrade-merkede produkter tar inn nye produktgrupper.
- Fylket bruker statusen som Fairtrade-fylke enda mer aktivt i sin interne og eksterne markedsføring.
- Utfordre nabofylkene og bidra aktivt til at disse blir Fairtrade-fylker.
- Fokuserer på Fairtrade under relevante merkedager i fylket.
- Gjennomføre undersøkelser som kartlegger kjennskap til eller forbruk av Fairtrade-merkede produkter i fylket eller byen.
- Arrangere nettverkssamlinger med fokus på Fairtrade og samarbeid for omkringliggende fylker, både med og uten Fairtrade-status.
- Invitere til arrangementer tilpasset fylkets næringsliv med fokus på Fairtrade.